

миналъ прѣзъ Адриатическия заливъ на една 4-лопатна лодка, придруженъ само отъ двама приятели и 10 роби. Като пристигналъ благополучно въ Римъ (въ 74 г.), той билъ избранъ съ значително болшинство на гласовѣтъ за воененъ трибунъ, обаче не се възползувалъ отъ това да вземе участие въ военитѣ дѣйствия на римлянитѣ, нито въ Испания противъ Сертория, нито въ Азия противъ Митридата, нито на истокъ противъ варваритѣ и морскитѣ разбойници, нито въ самата Италия противъ въстаналитѣ роби. Цезарь не искалъ да служи нито въ една отъ римскитѣ армии, понеже всички се намирали подъ началството на привърженцитѣ на партията на Силла. А когато римското оржие въстържествувало на всѣкъдѣ и на чело на републиката се явили двама консули — съперници, Помпей и Крассъ, Цезарь почналъ рѣшително, макаръ и прѣдпазливо, да дѣйствува съ цѣлъ да си образува силна партия, да спечели расположението на народа и да придобие значение и тежестъ, а за достигане на тѣзи цѣли употребявалъ всевъзможни срѣдства, и раскопъ, и расточителностъ, и ласкателства по отношение на долнията класа, като съ развратния животъ прикривалъ обширни честолобиви замисли. И макаръ той и да се разорилъ, но напълно постигналъ цѣльта си, като распространилъ и утвърдилъ влиянието си тѣй, че нищо вече не можало да го поколебае. Нѣма никакво съмнѣние, че той въ това време вече ималъ прѣдъвидъ да достигне върховната въ Римъ властъ и да унищожи републиката. Вниманието му било постоянно обърнато върху въстановлението на мариянската и съсипванието на силланската партия. Първо, явно свѣдѣтелство за расположението на про-

стия народъ къмъ него било назначението му воененъ трибунъ (гл. по горѣ) и послѣ квесторъ, а второ — всеобщото одобрение, когато той, слѣдъ смъртта на леля си, вдовицата на Мария, се осмѣлилъ публично да произнесе похвална рѣчь за нея и да носи слѣдъ тѣлото ѝ изображението на Мария, а слѣдъ смъртта на жена си, Корнелия, дъщеря на Цинна, пакъ публично произнесълъ и ней похвална рѣчь. Наскоро слѣдъ това (въ 68 г., на 32 годишна възраст) той отишълъ въ Испания, въ звание квесторъ въ армията на проконсула Антистия Вета. Тукъ, както казватъ нѣкои историци, като видялъ статуята на Александра Великий, той горчиво заплакалъ, укорявайки се въ това, че не извършилъ още нищо въ тѣзи години на възрастта си, въ които Александръ билъ покорилъ вече значителна частъ отъ тогавашния свѣтъ. Поразенъ отъ тѣзи мисль, той, още прѣди да истече срока на квесторството му, взелъ отпускъ, върналъ се въ Римъ и почналъ тайно да подбужда на въстание транспаданскитѣ галли, които нѣмали, но много искали да иматъ право на римски гражданинъ. Като не успѣлъ да ги подбуди само защото консулитѣ задържали въ Италия войскитѣ, които трѣбвало да отидатъ въ Мала Азия противъ Митридата, той прибѣгналъ къмъ други срѣдства — тайни и прѣстѣжни интриги и сплѣтени. Силни подозрѣния паднали върху него за участие въ 1-ия заговоръ на Катилина (66 г.) и въ заговора на Пизона. Но това никакъ не отслабило расположението на народа къмъ него: напротивъ, курулното му едилство*) още по вече го уси-

*) *Едилитъ* (aediles) заведвали и надзиравали всячкитѣ общественни въ Римъ зрѣлища, здания, постройки и полицията на градскитѣ палаири. Най напредъ такива имало